

Іспит
Філософія
(вступ до аспірантури
для здобуття ступеня «Доктор філософії»)

Усний іспит з філософії.

Абітурієнт повинен вибрати два питання з філософії (у повному обсязі курсу закладу вищої освіти) і дати на кожне з них усну відповідь.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ

1. Філософія, її предмет, структура і основні функції
2. Співвідношення понять “філософія” і “світогляд”.
3. Основне питання філософії і способи його розв’язання.
4. Діалектика і метафізика як способи осмислення світу.
5. Поняття “матерія” і концептуальні підходи до його осмислення
6. Поняття “рух”, “простір” і “час”.
7. Категорії “буття”. Особливості суспільного буття людини.
8. Закон єдності і боротьби протилежностей
9. Закон взаємного переходу кількісних змін у якісні
10. Закон заперечення заперечення
11. Категорія “реальність”. Об’єктивна і суб’єктивна реальність.
12. Категорія “можливість” і “дійсність
13. Категорії “причина” і “наслідок”.
14. Категорії “необхідність” і “випадковість”, “необхідність” і “свобода”.
15. Категорії “зміст” і “форма”.
16. Категорії “сутність” і “явище”.
17. Одиничне, особливе, загальне.
18. Проблема пізнання людиною світу.
19. Поняття суб’єкта та об’єкта пізнання
20. Чуттєве та раціональне в пізнанні
21. Логіка та інтуїція в процесі пізнання
22. Практика як критерій істини
23. Форми і методи наукового пізнання
24. Наука як феномен культури
25. Проблема істини та її критеріїв у філософії.
26. Філософське вчення про види істини.
27. Сучасні наукові уявлення про походження і сутність людини.
28. Біологічне і соціальне в людині.
29. Філософські аспекти проблеми свідомості
30. Свідоме і несвідоме.
31. Поняття географічного середовища
32. Суб’єкти суспільного розвитку
33. Поняття “людина”, “індивід”, “особистість”.
34. Сім’я та її функції
35. Історичні типи відтворення населення. Закон Мальтуса
36. Сутність, структура та функції політичної системи

37. Держава – базовий інститут політичної системи
38. Політична свідомість і політична культура
39. Проблема смерті і безсмертя в історії філософії і в сучасній науці.
40. Поняття «сене життя» в сучасній філософії.
41. Ціннісно-орієнтаційна діяльність людини. Цінності і їх різновиди.
42. Поняття “культура”. Культура і цивілізація.
43. Екологія та екологічні проблеми України
44. Натурфілософія мілетської школи (Фалес, Анаксімен, Анаксимандр).
45. Естетичні погляди Сократа
46. Філософські ідеї Платона
47. Погляди Платона на роль і значення мистецтва в суспільстві
48. Філософські ідеї Арістотеля.
49. Характерні риси світоглядної спрямованості філософії Відродження
50. Зародження і формування філософії в Київській Русі.
51. Пантеїстична філософія Б.Спінози.
52. Французьке просвітництво і французький матеріалізм XVIII століття.
53. Філософія в Києво-Могилянській академії.
54. Філософія серця Г.С.Сковороди.
55. Ідеалістична діалектика Гегеля.
56. Соціально-політичні погляди членів Кирило-Мефодіївського братства.
57. Філософські погляди Т.Г.Шевченка.
58. Кардіоцентризм філософії П.Юркевича.
59. Філософія та соціально-політичні ідеї в працях М.П.Драгоманова.
60. Естетична концепція творчості в працях І.Я.Франко.

Технічні вимоги для відеозапису відповіді:

- На початку відеозапису обов'язкова процедура ідентифікації вступника.
- Відповідь кожного питання можна записати окремим відеофайлом тривалістю від 5 до 7 хвилин. Запис відповіді на кожне окреме питання не може перериватися. Єдиний файл відеозапису усіх відповідей на питання фахового іспиту може складатися з декількох файлів-окремих питань.
- Єдиний файл відеозапису достатньої якості (HD, FullHD) для прослуховування (відеоідентифікації) розміщується на онлайн-сервісі **Google-диск** (при **редагуванні доступу необхідно у контекстному меню файлу «Отримати посилання» обрати «Доступно користувачам, в кого є посилання» в режимі «Читач»**). Назва файлу відеозапису має містити ПІБ абітурієнта, ступень освіти (асистентура, аспірантура, творча аспірантура), конкурсну пропозицію, форму навчання (бюджет, контракт) та призначення запису (для НМАУ). Наприклад,

[Петренко П.П.-аспірантура-філософія-бюджет-для НМАУ](#)

- Відповідне посилання на перегляд/завантаження відеозапису надсилається на електронну адресу аспірантури aspirantura.vstup.2024@gmail.com під час другого етапу подачі документів для участі у вступному випробуванні третього рівня вищої освіти.